

РЕЦЕНЗИЯ

На дисертационния труд на доц. Веселин Колев Кожухаров, д.м. на тема: „Имплантационни проблеми на ревизионното ендопротезиране“ за присъждане на научната степен „доктор на медицинските науки“

От акад. Венко Александров, д.м.н.

Уважаеми членове на почитаемото жури,

Уважаеми дами и господа с вашите степени

и звания присъстващи на тази публична защита,

Със заповед № РД 38-311 от 13.05.2016 г. на Ректора на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ съм определен за член на жури по горната процедура.

Доц. Кожухаров е роден в 1969 г. в гр. Русе. Завършва висшето си образование в София в Медицински университет. През 2000 г. придобива специалност по Ортопедия и травматология. Същата година на базата на успешно защитен научен труд „Едновременно възстановяване на костни и мекотъканни дефекти на антебрахиума и ръката с педикулирани илиачни трансплантати“, придобива образователната и научна степен „Доктор“. През 2003 г. е избран за доцент.

Кариерата му на лекар започва през 1995 г. и преминава постъпателно от ординатор, асистент, главен асистент, хоноруван преподавател, началник на клиника по ортопедия и травматология до ръководител катедра по хирургически болести на Медицински факултет на Софийски университет.

През всичките тези 21 години доц. Кожухаров показва трайни научни интереси към значими и важни направления в своята специалност, като първичното и ревизионно ендопротезиране на стави, реконструктивна хирургия за възстановяване на костни и мекотъканни дефекти на крайниците, минимално инвазивна хирургия, спортна травматология.

Доц. Кожухаров е провел множество курсове за усъвършенстване и специализации в страни като Белгия, САЩ, Франция, Австрия, Хърватия, Румъния, във вече известни и високо ценени университетски болници и ортопедични центрове.

Доц. Кожухаров участва в един международен проект на Европейския съюз и един на Медицинския университет.

Извън лекционната си дейност в Медицински факултет на Софийския университет, доц. Кожухаров е желан лектор по проблемите на ортопедията и травматологията в Спортната академия и в Русенския университет.

Той членува в Българската Ортопедична и Травматологична Асоциация и е член на редакционния съвет на списание „Ортопедия и травматология“, както и на годишника на Софийски университет „Св. Климент Охридски“.

За рецензия доц. Кожухаров ми предложи обемист том от 285 стандартни страници формат А4 под горното заглавие, разпределен по съдържание както следва: Въведение 4 стр., Литературен обзор 61 стр., Материал и методика 54 стр., Анализ и сравнителна оценка на клиничните и функционални резултати при пациенти с ревизионна артропластика 20 стр., Заключение от 5 страници, Изводи от 2 и Библиография от 17 страници.

Научният труд на доц. Кожухаров е онагледен с множество фигури, схеми, таблици, черно-бели и в цвят, които подпомагат по-лесното вникване в текста и дискутираните проблеми.

Уважаеми членове на почитаемото жури,

Ще споделя с Вас впечатленията си от съдържанието на дисертационния труд по раздели:

I Литературен обзор: От цитираните от доц. Кожухаров 373 заглавия, над 80% са от последните 10 години, което показва съвременното ниво на мненията на отделните автори по разглежданите проблеми. От тях 26 са на български ортопеди – най-високо ценените и авторитетни в тази област, и по-специално: проф. Владимиров, проф. Тивчев, Генерал Златев, Ставрев, Кинов, Аспарухов, Андреев – в исторически план проф. Герчев и други.

Що се касае до чуждестранните автори, в по-голямата си част те са от Западна Европа, САЩ, Япония, и то от утвърдени и известни за всички ортопеди болници и катедри, желани за специализация от младите лекари.

Аз специално съобщавам имената на българските специалисти, цитирани от доц. Кожухаров, въпреки че нагазвам в проблема за конфликт на интереси с една част от почитаемото жури, но поемам този риск със самочувствието, че това са известни, високо ценени и уважавани имена в Българската ортопедия и травматология, една част от тях мога да нарека и мои приятели и се радвам, че доц. Кожухаров се е възползвал от тяхното високо компетентно професионално мнение при разработката на темата си.

И като така, съвсем естествено, на базата на задълбочения анализ на проблема доц. Кожухаров е извел основната си цел – малко дълго формулирана според мен, за изпълнението на която си е поставил 6 конкретни задачи.

За изпълнението им доц. Кожухаров използва клиничен материал от 300 ендопротези при 284 пациенти, от които 150 първично ендопротезирани стави и 150 ревизионни артропластики. Операциите обобщават опит от 20 години в университетските болници „Св. Анна“ и „Лозенец“. Оперираните пациенти са на възраст между 39 и 83 години. Първичните ендопротезирани включват 80 тазобедрени, 50 коленни, 17 раменни и 3 лакетни стави. Ревизионните 150 включват 130 тазобедрени, 10 коленни, 7 раменни и 3 лакетни.

Показанията за операциите са абсолютно конкретни и наложителни според съвременните научни критерии. При всички пациенти се касае било за дегенеративни, било за системни, било за аваскуларни, травматично увредени и дестабилизираны стави.

С тази задължително спазвана клинична постановка се постига една обща цел – възстановяване на опорността и функцията на патологично променените стави със задачата да се подобри качеството на живота.

Материалът е онагледен освен със схеми и таблици, но и с хистологични картини допълнително мотивиращи решенията за ревизионните и заместващи артропластики.

Подробно доц. Кожухаров разглежда причините за асептичната дестабилизация на ендопротезираните стави, както и факторите, които допринасят за това.

Този задълбочен клиничен анализ прави дисертацията особено полезна, защото не я лимитира като чиста оперативна техника, а разширява периметъра и със задълбочени клинични параметри.

Оперативно-имплантационната техника е предмет на отделна глава. Разгледани са различни прийоми, способности и подходи при различните видове операции. Планирането е извършено на базата на морфологичните вариации, разположението на наличните и ятрогенни костни дефекти при отстраняването на стави с употребени по-рано различни цименти и закрепващи фактори. Всичко това е съобразено и хирургическите решения са коректно и професионално мотивирани.

Голяма част от илюстративния материал внасящ прегледност и олекотяващ разбирането е авторски – дело на дисертанта.

За колянното ендопротезиране е приложен специален фиш-протокол. Подобно е решението и при раменната ендопротеза.

Що се касае до лакътните протезирания – те са проследени и трикратно оценявани по точковата система на Mayo Elbow Performance Score.

Четвъртата задача от дисертацията е анализ и сравнителна оценка на клиничните и функционални резултати от ревизионната артропластика. Анализът е направен по схемата „добър, задоволителен и посредствен“.

Освен другите параметри са взети в съображение и възрастта в години, пола, като е направен и чисто математически анализ с оценка на вероятността и риска от механична дестабилизация на ендопротезата. Тук преобладава табличното представяне, което е лесно четимо.

За още по-доброто разбиране е направен и корелационен анализ. Оценката по Харис е демонстративна и подчертава корелационните зависимости. Критерият е общоприетото равнище на значимост при $p \leq 0,05$.

Тези на пръв поглед трудни за разбиране параметри са онагледени с холограмоподобни цветни триизмерни фигури под № 86, 87, 92 и 94.

След заключението от 3 страници, доц. Кожухаров формулира 10 извода и на 1 страница 12 нововъведения и приноси, които приемам напълно. Извън дисертацията е приложен и изискуемия списък от 21 публикации свързани с дисертационния труд.

Заключение:

Уважаеми членове на почитаемото жури,

Драги колеги с вашите степени и звания,

Изправени сме пред лесен за решаване казус.

Дисертационен труд обобщаващ 20 годишна хирургическа, ортопедична практика, по тема актуална, интересна, от която има стабилна социална и медицинска необходимост – тема дисертабилна.

Дисертантът е представил своето изследване прегледно, в стабилен том от почти 300 страници формат А4, правилно подреден според изискуемите критерии.

Литературният обзор е подробен, направен на базата на около 400 заглавия – тридесетина от които са на доказали се наши видни ортопеди и травматолози. Останалите са на водещи автори от катедри и клиники от световната ортопедия и травматология.

Цитираните заглавия са в преобладаващия си брой от последните 10 години.

Целта на изследването е точно формулирана.

Задачите са конкретно изведени от целта и я обхващат напълно.

Материалът от 284 пациенти е напълно достатъчен, задълбочено и методологично, клинично, технологично-хирургически и статистически обработен.

Резултатите са прегледно представени и коректно интерпретирани. Дискусията е обективна.

Изводите са точно формулирани, както и приносите и нововъведенията.

По всички тези причини Ви призовавам господа членове на почитаемото жури да гласувате с „да“ и да присъдите научната степен „доктор на медицинските науки“ на доц. д-р Веселин Кожухаров, което на свой ред ще направя и аз убедено и с голямо удоволствие.

София

22.06.2016 г.

акад. В. Александров, д.м.н.

